

Австрия

Специализирани съдилища - Австрия

Настоящият раздел предоставя информация относно специализираните съдилища по граждански и наказателни дела в Австрия

Специализирани съдилища

По принцип всеки съд е компетентен да разглежда всички видове дела.

В най-големите градове в Австрия има също специализирани съдилища:

- 5 във Виена — за граждански дела, наказателни дела, търговски дела [две съдилища], дела по трудови и социални въпроси
- 2 в Грац — за наказателни и други дела

Трудови дела са посочените в чл. 50 от Закона за съдилищата по трудови дела и дела, свързани със социалното осигуряване (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz — ASGG*) гражданскоправни спорове относно трудови правоотношения, които се разглеждат по специфична за тях процедура. Тя съответства на гражданския процес, допълнен със специални разпоредби.

Компетентни да разглеждат трудови дела като първа инстанция са окръжните съдилища (*Landesgerichte*) (във Виена: Съдът по трудови дела и дела, свързани със социалното осигуряване), като втора инстанция — апелативните съдилища (*Oberlandesgerichte*), и като последна инстанция — Върховният съд (*Oberster Gerichtshof*). На всички инстанции решенията се постановяват от състави, състоящи се от един или повече професионални съдии и по един съдебен заседател от работнически и работодателски организации.

Производството по обжалване по трудови дела съответства на производството по обжалване в гражданския процес, като жалбите по първото подлежат на по-малко ограничения. Така например по трудовоправни спорове ревизионното обжалване пред Върховния съд, независимо от цената на иска, е винаги допустимо, ако е повдигнат правен въпрос от съществено значение.

Търговските дела представляват посочените в чл. 51 от Закона за компетентността на обикновените съдилищата по граждански дела (*Jurisdiktionsnorm - JN*) гражданскоправни спорове, в които един от участниците е търговец, и се разглеждат по правилата на гражданския процес, като се прилагат ограничен брой специални разпоредби. В съставите, които се произнасят по търговски дела на първа и втора инстанция, (но не и в съставите на Върховния съд), участва съдебен заседател, представляващ търговското съсловие.

В **безспорното (охранително) производство** (*Verfahren außer Streitsachen*) се решават онези частноправни въпроси (най-често: помирителни процедури, процедури относно родителски права и издръжка, или процедури, в които не се възпроизвежда класическия модел на страните с противоположни интереси), относно които поради специфичния им характер е предвидено този вид (сравнимо със безспорната съдебна администрация) производство.

В безспорното (охранително) производство като първа инстанция в преобладаващия брой случаи се произнасят районните съдилища (*Bezirksgerichte*), като втора инстанция — окръжните съдилища (*Landesgerichte*), и като последна инстанция — Върховният съд (*Oberster Gerichtshof*). На първа инстанция се произнася съд в състав от един съдия или съдебни служители със специална квалификация (*Rechtspfleger*), на втора и трета инстанция — състави от трима или петима професионални съдии.

Обжалването в безспорното (охранително) производство е сравнимо с това в гражданския процес. С оглед обаче на специфичния характер на производството по отношение на жалбите съществуват по-малко ограничения. В ограничена степен съществува възможност пред втората инстанция да бъдат приведени нови фактически и правни доводи извън рамките, определени от исканията и доводите на страните на първа инстанция.

Поради разнообразието на въпросите, разглеждани в това производство, в различните области съществуват често специални разпоредби.

Административни съдилища

В Австрия, считано от 1 януари 2014 г., решенията на административните органи не подлежат на обжалване по административен ред. Срещу издадените от тях индивидуални административни актове винаги може да бъде подадена жалба (*Beschwerde*) пред административен съд (федерален или провинциален). Решенията на административните съдилища, които се произнасят по същество, при определени обстоятелства подлежат на ревизионно обжалване пред Върховния административен съд (*Verwaltungsgerichtshof*).

Други специализирани съдилища

Особено положение

„Съдилищата на публичното право“ (*Gerichtshöfe des öffentlichen Rechts*), т.е. Конституционният съд и Върховният административен съд, имат особено положение в съдебната система на Австрия. Те, както и административните съдилища, създадени на 1 януари 2014 г., са независими съдилища, но са извън сферата на отговорност на Министерството на правосъдието. Конституционният съд и Върховният административен съд имат организационна автономия. Седалищата на двете съдилища са във Виена и тяхната юрисдикция обхваща цялата страна.

Тяхната функционална компетентност е различна от тази на обикновените съдилища. Те не се произнасят по граждански и наказателни дела (дори и като висшестояща инстанция), а имат специални функции в областта на публичното право. От януари 2015 г. обаче страните по дело, решено от едно от обикновените съдилища, разполагат с възможността при определени условия да отправят искане до Конституционния съд за отмяна на закон или подзаконов нормативен акт.

Конституционен съд

Основната задача на Конституционния съд (*Verfassungsgerichtshof*) е да осъществява контрол за спазването на конституцията. Тази задача включва и контрола за спазването на основните права. По-специално той е компетентен да извършва проверка на конституционността на следните закони, подзаконови нормативни актове и индивидуални административни актове:

- федерални закони и закони на федералните провинции
- нормативни административни актове
- окончателни индивидуални административни актове

Ако е необходимо, Конституционният съд може да ги отмени.

За разлика от съдиите в другите съдилища, съдиите в Конституционния съд не работят като професионални съдии, а като съдии на почетна длъжност (*Honoratiorenrichter*). За конституционни съдии могат да бъдат назначавани само изявени личности, които вече са изградили успешна кариера като юристи на друга длъжност. Повечето от съдиите в Конституционния съд изпълняват задълженията си като допълнителна дейност и могат да продължат да упражняват предишната си професия (например като съдии или университетски преподаватели, но не и като административни служители — те трябва да бъдат освободени от служебните си задължения). Конституционният съд се свиква само на заседания, които обикновено се провеждат 4 пъти годишно.

Върховен административен съд

Върховният административен съд е компетентен да **осъществява контрол за законността на всички актове на публичната администрация**, с изключение на подзаконовите нормативни актове, които подлежат на контрол и отмяна само от Конституционния съд. Върховният административен съд е компетентен преди всичко да се произнася по ревизионни жалби относно законността на решенията по същество на административните съдилища.

Правни бази данни

Началната страница на уебсайта на [Министерството на правосъдието на Австрия](#) предоставя обща информация за австрийската съдебна система.

Безплатен ли е достъпът до правната база данни?

Да

Връзки по темата

 [Компетентност на съдилищата - Австрия](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 25/04/2017